

With the support of the
Creative Europe Programme
of the European Union

Projektą rėmė:

ES programa *Kūrybiška Europa*,
Lietuvos kultūros taryba

Leidėjas (vykdytojas): *V/O Poetinis Druskininkų ruduo*
www.pdr.lt

Iš anglų kalbos vertė *Dominykas Norkūnas*
Redagavo *Palmira Mikėnaitė*

Apipavidalino *Tomas S. Butkus*
vario burnos | idėjų dirbtuvės
www.varioburnos.com

Tiražas: 1000 egz.
Išleista 2015 m. spalio 1 d.

© *Eleanor Rees*, **Andraste's Hair** (Salt, 2007)
© *Eleanor Rees*, extract from 14 page poem 'Eliza and the Bear' (Salt, 2009)
© *Eleanor Rees*, **Arne's Progress**

ISBN 978-609-95766-0-2

ELEANOR REES

UNITED KINGDOM

Eleanor Rees was born 14. 9. 1978 in Birkenhead, Merseyside. Her pamphlet collection *Feeding Fire* (Spout, 2001) received an Eric Gregory Award in 2002 and her first full length collection *Andraste's Hair* (Salt, 2007) was shortlisted for the Forward Prize for Best First Collection and the Glen Dimplex New Writers Award. Her second collection is *Eliza and the Bear* (Salt, 2009). Eleanor works in the community as a freelance poet. In 2014 she submitted her PhD *Making Connections: The Work of the Local Poet* at the University of Exeter. Eleanor specializes in collaborative, commissioned and participatory poetic practice. She lives in Liverpool.

NIGHT RIVER

East to west, west to east,
wetness crawls

the promenade wall.

Oil and chemical, salt and tar:

the night is in my throat.

I consume distances

at the edge of the river,

three am, solitary

held only by the rain and the sky.

The wind's touch is courageous.

The stars are stags,

antlers pointed at each new shore

sailors discover

far from here, in some sunny waters.

I open to it like a mouth and sense her shining

full height on the horizon,

as if the horizon is a ledge she balances upon,

and hovering I rush to her,

her starriness, her electric pulses

that beckon, she widens:

I immerse myself in her thighs.

Her whiteness, her size.

I am her: the sea is a boat.

We ride until the dawn.

ELIZA AND THE BEAR

1.

I did not know my lover was a bear.
 I've seen him bare. I've seen him leave his skin.
 He roars. Bear-wet, grizzly —
     shakes his head, crawls into bed,
     places a bloody paw on my breast.

In the morning a paw mark on my skin.
 It masks freckles, masks my nipple.

I did not know my lover was a bear.

I did not know he was on all fours all night
     crawling the streets looking for the wilderness.

I did not know he wanted to go
     back to woods and harsh brackish skies.

I did not know he wished to go. He never said,
     Sweetheart, I am a bear, I am leaving now. I am going home.
 The night is a blue green ocean I swim in.
 He comes and sees me on certain nights,
     other nights he wanders the woods.

O bite the light sweetheart ; bite the edges. Be bear like.
 I can see you being bare as you wander —
     eyes like reservoirs gleaming at trees, at weather,
     at colours that spin in your dreams.

When you see salmon,
     the smell of fresh blood
     glimmers in your mind's eye.

I wait for you. I wait in our cave.
 I wait in bed, coiled in sheets and red linen.

My hand touches the spaces you made before you left for the hills.

BLOOD CHILD

Behind the house a single stark tree,
 cherries still ripe though it is mid-winter.
 Bletched fruit on bare branches ooze like a cut thumb,
 each drop in slow motion falling onto hard soil.
 Inside in a silent kitchen, on a metal table, apples curdle
 in a handmade bowl; mulched bills ferment on varnished pine.
 In the garden, past the pond, the tree stretches
 like spilt ink, over-tall, bent back,
 to eye a yellow crescent crisp in a fold of cloud.
 Black night glass reflects back the dead centre of a pupil.

Blood drips from the mouth of the house.

Blood floods the dry seas of the moon.

On the stained-glass window of the empty hall
 red flecks fall, become ice as hail chimes angular
 to grey pebble-dash and dripping blood begins to take a form:
 of a red-ice-child-creature, gleaming like a ruby
 standing silent at the wind-opened door.
 The storm glowers behind the outline like a tiger.
 It roars but she cannot hear him.
 You are not there to listen for her.
 The hallway is an empty blue. Books rattle in their case.
 Outside she stands like death. The door closes in her face.

Blood drips from the mouth of the house.

Blood floods the dry seas of the moon.

Where are you? Are you asleep in bed upstairs
 or running breathless down the street?
 Maybe you don't live here anymore?
 Are you away in a cottage in the woods
 or on a moving train, window patch-black smacked with yellow?
 Are you underwater, swimming through
 the last swathe of the tide? Are you listening for wolves
 at the back of your mind? Are you in a hospital
 deep under sterile silver and nurses' blue?
 Yes, where are you?

Blood drips from the mouth of the house.

Blood floods the dry seas of the moon.

*O Mother has gone missing, she has gone to ground
 I sing abandoned at the outskirts of the town.*

*O Mother has gone missing, she has gone to ground
 I sing as wolves' prowl around.*

*O Mother has gone missing, she has gone to ground
 I sing a shining knife in hand.*

*O Mother has gone missing, she has gone to ground
 I sing full-voiced with the choir of the land.*

Yes, where are you?

In the garden, the tree flinches, scratched by rats,
 the storm sifted from the watercourse;
 small muscular movements smatter on a shield of dark.
 Cherries gone, turned to child,
 who crouches on the front step, red-ice-storm-creature
 as bloodied as prey, silent as an unknown song.
 As the snow comes along, the tree sighs and bows
 and stretches again, under-tall, copying the hill, bends down.

In the house, on the living room floor, a wool rug
 turns to water, small boats sail to wind-fed shores.

Blood drips from the mouth of the house.

Blood floods from the dry seas of the moon.

Are you underground, in the cellar or soil
 hiding in the mulch and leaves? Are you rooted
 in the dirt or rolled up in the rot,
 heart beating slow, lost light in your eye?
 Or are you in the wood pile, kneeling under last year's pine
 needles sticking into folded skin, or are you
 gone from here, aloof in the wind like a wild goose
 journeying south from darkness, garden soil
 untended, land unturned? Are you un-become,
 laid bare in the last light of winter sun?

Blood drips from the mouth of the house.

Blood floods the dry seas of the moon.

In the kitchen the tap drips a slow red drop
 onto stainless steel clouded with washing-up sods.
 White light filters in through an open window.
 Outside the garden heaves in wind; one breath.
 A figure runs along the alley, a child or fox
 but closer, starry red, her bright face at the glass.
 The tree paws the soil like a horse, a branch
 turning over loose earth with a sway, a lilt, a whip,
 a crack but only as far as its roots will allow.
 What is the spell that holds them still?

Blood drips from the mouth of the house.

Blood floods the dry seas of the moon.

*It is the spell of silence,
 child, she doesn't speak to the house.*

*It is the spell of silence,
child, she doesn't breathe to the frost.*

*It is the spell of silence,
child, she doesn't sound in her throat.*

*It is the spell of silence,
child, so she doesn't feel the loss.*

Yes, where are you?

And the rats run to the river and the dogs
run to the river and the chimneys spark like kindling.
From far west flickers a firestorm through the town,
soot and smoke, sea buckling in distance,
a hot avalanche across frost-crested rooftops.
The red-ice-blood-creature waits on the doorstep,
listens for a high pitched wail from the garden;
fat of a song. The tree is whipping hard
against the fence, it cannot run. Branches
stacked one on one form a shield. The fire comes.

*Blood drips from the mouth of the house.
Blood floods the dry seas of the moon.*

The house raises its head, tips back its neck.
In the hall a vase falls south, a ship in a storm.
Empty glasses smash their silence inside the kitchen cabinets.
A knitted doll tumbles down stripped wood stairs.
And underneath in foundations bricks
plough down into sandy earth like a rudder
and the bow of the building turns for the river.
The roof flips like a flag and the whole house
dredges through the molten earth which parts
like waves, splitting the garden wall, tarmac road.
Inside the schism, tree roots hang like curls.

*Blood drips from the mouth of the house.
Blood floods the dry seas of the moon.*

In the wall of mud, each frond turn, forms
a human face, oval-shaped, which calls out, *Where are you?*
Fire on the horizon crumples church-towers
as the red-ice-blood-creature starts to drip and ooze,
a snowman after snow has gone, warmth
scythes the sides of her small girl shape and becomes
a spring, a stream, a brook, a tidal river shifting mud
and roots to form a gorge with wooded sides;
through leaves two red figures run, girl and woman,
each a ruby mark amongst a basalt green.

*Blood drips from the mouth of the house.
Blood floods the dry seas of the moon.*

And their melting blood flattens the fire.
At the crest of the ridge, as large as the sun,
lamp-lit town below like embers in the hearth,
steam in the street now quiet as cold the woman
who was a tree reaches out a hand to catch a crescent
painted onto navy cloth, tilts it back and forth,
then picks up her child, the red-ice-blood-creature
and pours her like lava onto the crust of the moon,
staining it sticky and the light spills like wine over the valley,
and a single cherry tree, in a garden, behind an empty house,
the fruit still ripe though it is mid-winter.

*Blood drips from the mouth of the house.
Blood floods the dry seas of the moon.*

TIDE

Behind the railway cutting
 curtained windows are still drawn tight.
 Aerial masts on newly-tiled roofs
 point east: a train from Manchester
 scowls west further into
 the lock of houses, over the bridge
 to the scraps of hedges where the foxes
 live border-crossing the line
 at dusk to the Mystery and the school car park;
 and always down towards the sea
 that is pulling all movement out with its
 back arched, the landscape on ropes,
 the city afloat, dragging all to the horizon:
 water at our knees, gulls on the bow.

CROSSING OVER

As he sails the coracle of willow and skins,
 his bird eyes mirror the moon behind cloud.
 Spring tide drags west but he paddles east.
 Water seeps through the stitching a little like blood.
 Arne buckles his weight over the hump of the river,
 the small craft alive on the back of the wave
 as he waits for the hook to reveal his possessions:
 pot of ink, hunk of amethyst, a drawing
 of a storm framed in gold and made of light.

He wraps these in hessian, a swaddle of ornament,
 pulls up a line as the clouds move south,
 rain simpers along the Welsh mountains,
 calling 'Go home now. Find a dent
 in the earth and burrow in'. He sings
 to the wind, rows the harrying waters.
 Across the estuary a ship bell starts to ring.

An Irish ferry slows its entry into the detritus
 of objects on the river awaiting the storm:
 a broken slate, rat's corpse, torn lace, a mirror,
 the thought of the future in a golden case
 open to spray, velvet inlay sodden with salt.
 A handful of red hair floats like a jelly fish
 caught in the to and fro, in the froth of the drag.
 A cormorant extends its shining black feathers
 as he walks ashore on the bone of the wing.

BLUE BLACK

'...coming ashore in the wilds of the Wirral,
 whose wayward people both God and good men
 have quite given up on...'

Gawain and the Green Knight

trans. *Simon Armitage*

'The Norsemen left them in their well-nailed ships,
 The sad survivors of the darts, on Dingsmere
 Over the deep sea back they went to Dublin.'

The Battle of Brunanburh

'Yr wylan deg ar lanw, dioer
 Unlliw ag eiry neu wenlloer,
 Dilwch yw dy degwch di,
 Darn fel haul, dyrnfol heli.
 Ysgafn ar don eigion wyd,
 Esgudfalch edn bysgodfwyd.
 Yngo'r aud wrth yr angor
 Lawlaw â mi, lili môr.
 Llythr unwaith, llathr ei annwyd,
 Lleian ym mrig llanw môr wyd.

Truly, fair seagull on the tide,
 the colour of snow or the white moon,
 your beauty is without blemish,
 fragment like the sun, gauntlet of the salt.
 You are light on the ocean wave,
 swift, proud, fish-eating bird.
 There you'd go by the anchor
 hand in hand with me, sea lily.'

The Seagull

Dafydd ap Gwilym, trans. Hopwood

⋮

Before this I was a gull.

I flew from the city
 over the blue-black estuary, along the shoreline
     towards the abandoned lighthouse.
 I flew through the wind-farm's rotating blades.
 I flew over the river's rain-battered sheen,
 sodium spots lined up into a pattern
     of a peninsula's edge, fairground-lit,
 houses strung along the coast like lanterns,
 a black-railed prom stretching to distant
     heavy mountains, marshland and flat fields
     backing away from the sea wall, grazing cattle,
 a long tarmacked path through trees
 to the beach and submerged forest
     off shore, deep in sand,
     shimmering white transparent woods vatic in the waves

and with my gull's eyes I watch from above,
 from up here, on the air currents;
     the children are two black dots
     running over the shingle from the dark night's sea
     towards a woman on her knees

in the moonlit sand, wide-opened arms
 as if she is holding a towel on a summer's day
     though it is a December's night. Is she me?
 I look through her eyes to focus on the children.
 A girl, a boy, naked, about six and three:
     faces fuzzy around the edges,
     with hair and eyes but no definition,
     they just keep running over the wet sand,
 sea rough behind, outline of a container ship on the horizon.

I try to fly inland towards the ridge
 but air currents push me back towards the edge.

*I am kneeling, arms outstretched, squinting into darkness,
 small pale bodies running towards me.*

I am hovering over the shoreline, over the estuary,
 children running over wet sand, a woman on her knees,

then she's walking to dry land, shingle in her boots.
 I follow her return towards glass-sharp dunes.

And she drives, her hands fixed on the wheel,
 two empty seats in the back of the car,
 shadow splashed on ripped upholstery,
 seat-belts swinging, turning to the lights,
     a three-eyed wolf at the edge of the track,
 and the road ahead wet and sandy,
     pitted with last week's storm.

An easterly catches and I am among flooded fields,
 webbed feet tacked onto moulding wood
     as the vehicle rolls out of view
 to the cross-roads by the motorway.

I'm flung north,
 each wing stretched into darkness
     above a house with one light in the top floor window,

and there she is parking in the driveway,
closing metal gates on the semis across the street,
opening the front door, curtains full on cold glass.

I can see her unpacking a bag on a table, turning
on a radio, staring out of the gap
in brocade straight at me
here in the blue-blackening edges of the sky,
suited to this rain that starts again
and up and away
behind her, behind me into the curve of the land
about a mile beyond her home, car, fence,
and further out at sea
tide turns, a stone wall rises
from beneath green swell, marks out
a harbour wall, long smothered
by salt, where a ship is moored,
unloaded, a clinker low on fine water, well-nailed
steam-bent oak and pegs, a carved
dragon's head on its prow;
voluminous sea subsides to sand
then marsh, then earth, brown-furrowed mud
and chariot-tracks, mastheads clutter distance,
a barge steadies on the tidal flow.
Sunlight blasts the scene with coppery emulsion.

She closes floral curtains; waves filter detritus.
Drowned plastic bottles sink into coarse sand.

ELEANOR REES

JUNGTINĖ KARALYSTĖ

Eleanor Rees (Eleanora Rys) gimė 1978 m. Berkenhede, Mersisaido grafystėje. Jos nedidelis rinkinys *Feeding Fire* (Maitinti ugnį, Spout, 2001) 2002 m. buvo įvertintas Eriko Gregorio premija, o pirmoji poezijos knyga *Andraste's Hair* (Andrastės plaukai, Salt, 2007) nominuota Skatinamajai premijai už geriausią pirmąjį rinkinį, taip pat Gleno Dimplekso jaunųjų rašytojų apdovanojimui. Antroji knyga, *Eliza and the Bear* (Eliza ir lokys, Salt), išėjo 2009 m. Eleanora kaip nepriklausoma poetė dirba vietinėje bendruomenėje. 2014 m. Ekseterio universitete apgynė doktorantūros darbą „Bendruomeninių ryšių kūrimas: vietinio poeto veikla“. Eleanora specializuojasi tarpusavio bendradarbiavimu paremtos poetinės praktikos srityje. Gyvena Liverpulyje.

NAKTIES UPĖ

Iš rytų į vakarus, iš vakarų į rytus
drėgnuma slenka

promenadine siena.

Žibalas ir chemikalai, druska ir degutas:

naktis mano gerklėj.

Aš suryju tolumas
stovėdama upės pakrašty

trečią ryto, vieniša
lietingo dangaus draugijoje.

Vėjo prisilietimas drąsus.

Žvaigždės yra elniai,
jų ragai nukreipti į kiekvieną naują krantą,

jūreivių atrandamą
toli nuo čia, saulėtuos vandenuos.

Atsiveriu tarsi burna ir juntu ją švytint
horizonte, tarsi šis

būtų briauna, ant kurios ji svyruoja,

sklęsdama lekiu į ją,
jos žvaigždišką šviesą, jos elektrinius pulsus,

kurie traukia savęsp, ji plečias:

pasineriu tarp jos šlaunų.
Jos baltuma, jos didumas.

Aš esu ji: jūra – tai valtis.
Mes plaukom ligi aušros.

ELIZA IR LOKYS

1.

Nežinojau, kad mano meilužis lokys.

Mačiau jį nuogą. Mačiau jį išsineriant iš kailio.

Jis riaumoja. Pilkais kiaurai permerktais gaurais –
krato galvą, ropščiasi lovon,
deda kruviną leteną man ant krūties.

Rytą randu letenos žymę ant odos.
Ji dengia strazdanas, dengia mano spenelį.

Nežinojau, kad mano meilužis lokys.

Nežinojau, kad jis visą naktį keturiom
slankiojo gatvėmis, ieškodamas laukinių tyrų.

Nežinojau, kad jis norėjo sugrįžti
į miškus ir atšiaurias padanges.

Nežinojau, kad norėjo grįžti. Jis niekad nesakė,
brangioji, aš lokys, dabar išeinu. Keliauju namo.

Naktis yra žalsmelsvis vandenynas, kuriame plaukioju.

Kai kuriomis naktimis jis ateina ir stebi mane,
kitomis naktimis – klajoja miškais.

Ak, atsikąšk šviesos, brangusis; atsikąšk jos briaunų. Būk kaip lokys.

Regiu tave nuogą, kai klajoji –
akys nelyg telkiniai, šviečiantys į tankmę, (j) dausas,
į spalvas, kurios sukas tavo sapnuos.
Kai išvysti lašišą,
šviežio kraujo kvapas
smilkтели tau atminty.

Laukiu tavęs. Laukiu mūsų urve.
Laukiu lovoje, susisupus į antklodes ir raudonus audeklus.

Mano ranka lyti erdves, kurias pravėrei, prieš iškeliaudamas į kalvas.

KRAUJO VAIKAS

Užu namo – vienišas sustiręs medis,
vyšnios vis dar prisirpusios, nors pats virduržiemis.
Pajuodusios uogos ant plikų šakų sunkias kaip kraujas iš įpjauto nykščio,
kiekvienas lašas krenta sulėtintai į kietą gruntą.
Tylioj virtuvėj, ant metalinio stalo, obuoliai sukreši
rankų darbo dubeny; senos sąskaitos pūva ant obliuotos pušies stalviršio.
Sode, už tvenkinio, medis plečiasi stiebdamasis
kaip išlietas rašalas, peraugęs, susilenkęs,
stebėdamas gelsvą pūsmėnulį, aptrauktą debesies.
Juodas nakties stiklas atspindi tašką negyvo vyzdžio.

*Kraujas varva iš namo burnos.
Kraujas užlieja išdžiūvusias mėnesio jūras.*

Ant purvino lango tuščiam prieškambarį
krenta raudoni taškeliai ir suledėja lyg iškilmių varpų garsai,
atsitrenkę į pilką cementą, ir lašantis kraujas įgauna pavidalą:
raudonledė mergaitė, švytinti lyg rubinas,
stovinti tyliai priešais vėjo pravertas duris.
Audros žvilgsnis tolumoj rūstus tarsi tigro.
Jis riaumoja, bet ji jo negirdi.
Tu čia ne tam, kad ją užgirstum.

Prieškambaris – tuščia mėlynuma. Knygos traška lentynoj.
Ji stovi lauke lyg mirtis. Jai prieš akis užsitrenkia durys.

*Kraujas varva iš namo burnos.
Kraujas užlieja išdžiūvusias mėnesio jūras.*

Kur tu? Miegi lovoje, antrame aukšte, ar
bėgi gatvėmis, nesugaudydama kvapo?
Galbūt tu čia nebegyveni?
Gal kartais tūnai miško trobelėj
ar traukinio kupė juodai užtrauktu langu, pro kurį smelkias blyški švieselė?
Ar esi po vandeniu, plauki panėrus
žemiau bangų? Ar stengies užgirst vilkus,
staugiančius tavo mintyse? O gal tu ligoninėj,
giliai po sterilaus sidabro sluoksniais ir slaugių liūdesių?
Taip, kur tu?

*Kraujas varva iš namo burnos.
Kraujas užlieja išdžiūvusias mėnesio jūras.*

*Motina pradingo, prapuolė skradžiai žemę,
Aš giedu apleista miesto pakraščiuos.*

*Motina pradingo, prapuolė skradžiai žemę,
Aš giedu vilkams sėlinant aplinkui.*

*Motina pradingo, prapuolė skradžiai žemę,
Aš giedu ašmenis, suspaustus rankoj.*

*Motina pradingo, prapuolė skradžiai žemę,
Aš giedu iš visų plaučių podraug su viso krašto choru.*

Taip, kur tu?

Sode medis krūpčioja, draskomas žiurkių,
audra pasipylė iš vandentakių;

nežymūs raumenų judesiai slysta tamsos skydu.
Vyšnios dingio, virto vaiku,
susigūžusiu prie slenksčio, raudonlede mergaite
kruvina it sumedžiotas gyvulys, tylia it negirdėta daina.
Kai pasirodo sniegas, medis suošia ir išlinksta,
stiebiasi darsk, susikūprinęs, tarsi mėgdžiotų kalvas, pasvyra.
Name vilnonis kilimas svetainėje ant grindų
virsta vandeniu, mažos valtėlės plaukia į vėjo ryjamus krantus.

*Kraujas varva iš namo burnos.
Kraujas liejas iš išdžiūvusių mėnesio jūrų.*

Tu po žeme, rūsyje ar dirvoj,
slepiesi mulčiuoj ir lapuose? Suleidai šaknis
į purvą ar susiraitei puvėsiuos,
lėtai plakančia širdimi, užgesusiom akimis?
Ar gal esi po malkų krūva, sukklusęs po praeitamet kiršta pušim,
ir spygliais, smingančiais gruoblėton odon, o gal
tavęs čia jau nėra, gal pakilai aukštyn lyg laukinė žąsis,
skrendanti į pietus, tolyn nuo tamsos, apleistų sodžių,
neišakėtos dirvos? Ar esi atstumta,
palikta nuoga gulėti paskutinėj žiemiškos saulės šviesoje?

*Kraujas varva iš namo burnos.
Kraujas užlieja išdžiūvusias mėnesio jūras.*

Virtuvėje iš čiaupo lėtai iškapsi raudonas lašas, krenta
ant nerūdijančio plieno, apgaubto indų plovimo kankynės.
Balta šviesa sunkias pro atdarą langą.
Už sodo pakyla vėjas, tarsi kas kvėpuotų.
Skersgatviu lekia figūra, lyg vaikas ar lapė, tik paslaptinesnė,
jos žibantis raudonas veidas prispaustas prie stiklo.
Medis kapsto žemę, tarsi arklys kanopom, šaka
išsilenkia virš išraustų žemių, siūbuodama, niūniuodama,
pliekdama, traškėdama, bet tik tiek, kiek šaknys leis.
Kokie kerai tad jas sulaiko?

*Kraujas varva iš namo burnos.
Kraujas užlieja išdžiūvusias mėnesio jūras.*

*Tai tylos kerai, vaike,
namui ji lieka nebyli.*

*Tai tylos kerai, vaike,
jos kvėpavimas sustoja speige.*

*Tai tylos kerai, vaike,
jos balsas neaidi gerklėj.*

*Tai tylos kerai, vaike,
gniaužią praradimo kartėlj.*

Taip, kur tu?

Žiurkės bėga prie upės, ir šunes bėga prie upės,
ir kaminai kibirkščiuoja nelyg įžiebtai prakurai.
Toli vakaruos blykčioja degantis miestas,
suodžiai ir dūmai, jūros plienas, lankstomas karščio,
plieski lavina, riedanti per apšerkšnijusius kraigus.
Raudonledė mergaitė laukia prie slenksčio, ruošdamasi
pasitikt šaižų klyksmą, ateinantį iš sodo, galingiausią
iš giesmių. Medis smarkiai plaka tvorą,
ji negali pasprukt. Šakos susiglaudžia tankiai
ir tampa skydu. Ugnis artinasi.

*Kraujas varva iš namo burnos.
Kraujas užlieja išdžiūvusias mėnesio jūras.*

Namas pakelia galvą, išlenkia kaklą atgalios.
Prieškambary vaza krenta pietų pusėn, laivas, patekęs į audrą.
Virtuvės lentynose tuščios taurės sudaužo savo tylą.
Megztinė lėlė ritas nutrintais mediniais laiptais.
Pamato mūras sminga smėlėton žemėn
lyg spaudžiama svirtis, erkeris lenkiasi prie upės.

Stogas nuskrieja, plevėsuodamas it vėliava, ir visas namas
rėžias išslydyton žemėn, ši prasiskiria lyg bangos,
suskaldo sodo sienas ir kelio asfaltą.
Viskam skylant, šaknys nukąra it garbanos.

*Kraujas varva iš namo burnos.
Kraujas užlieja išdžiūvusias mėnesio jūras.*

Purvo sienoje, virstant žemių gniužulams, išryškėja
pailgas žmogiškas veidas, šaukiantis *Kur tu?*
Ugnis horizonte sutrupina bažnyčių bokštus,
kai raudonledė mergaitė ima varvėt ir garuot,
sniego senis, sniegui ištirpus, šiluma rėžia
jos mergaitiško pavidalo kraštus ir tampa
versme, šaltiniu, upokšniu, tvinstančia upe,
nešančia purvą ir šaknis didžiulėn sangrūdėn;
pro lapiją bėga dvi figūros, mergaitė ir moteris,
abi jos – rubiniški tvyksniai bazalto žalumo.

*Kraujas varva iš namo burnos.
Kraujas užlieja išdžiūvusias mėnesio jūras.*

Ir jų verdantis kraujas užgesina ugnį.
Ant kalno keteros, didelės it saulė,
kai pašlaitėj miesto žibintai spingsi it žarijos,
gatvėms garuojant, moteris, kuri buvo medis,
ramiai tiesia ranką, norėdama sugaut pusmėnulį,
nupieštą ant jūreiviškos vėliavos, pakraipo jį pirmyn atgal,
tuomet pakelia savo vaiką, raudonledę mergaitę,
ir išlieja ją lyg lavą ant mėnulio plutos, lipniai ją
ištepa, ir šviesa užtvindo slėnį kaip vynas,
o sode, už tuščio namo, stovi vieniša vyšnia,
vaisiai vis dar prinokę, nors jau pats viduržiemis.

*Kraujas varva iš namo burnos.
Kraujas užlieja išdžiūvusias mėnesio jūras.*

BANGA

Už geležinkelio iškasos
 langai tebėra aklina užtraukti.
 Vėtrungės ant naujai čerpėmis dengtų stogų
 rodo į rytus: traukinys iš Mančesterio sustojęs
 rūščiai žvelgia į vakaruos nusidriekusias
 namų sangrūdas, į gyvatvorių
 liekanas už tilto, kur gyvena lapės,
 sutemus kertančios kelią,
 tipendamos į Paslaptį ir mokyklos mašinų aikštelę;
 ir visa be perstogės juda link jūros,
 ištęsiančios kiekvieną judesį savo skliautuotais
 linkiais lyg kraštovaizdžiu, kurs supas ant įtemptų virvių,
 lyg plūduriuojančiu miestu, viską traukiančiu į horizontą:
 vanduo mums siekia kelius, ant pirmagalio tupia žuvėdros.

IRIANTIS

Kai jis plaukia luotu, supintu iš karklų ir aptrauktu odomis,
 jo paukščio akys atspindi mėnulį, uždengtą debesies.
 Smarki srovė neša į vakarus, bet jis iriasi rytuosna.
 Vanduo sunkiasi pro stagarus visai kaip kraujas.
 Arnas pasilenkia, kai luotas ima siūbuot akmeningoj vietoj,
 maža valtelė atgyja, pagauta vilnies,
 jam laukiant, kol kabliuku iškels savo daiktus iš versmės:
 indelį rašalo, gabalą ametisto ir audros piešinį,
 įrėmintą auksu ir nutapytą iš šviesos.

Suvynioja juos audeklan ir sutvarsto raiščiais nelyg
 ornamentais, jis pajuda tolyn, debesys slenka į pietus,
 lietaus šuorai skrieja maivydamiels Velso pakalnėmis,
 kaukdami: „Keliauk namolio. Susirask kokią daubą
 ir išsirausk urvą žemėje.“ Jis gieda vėjyje,
 irdamasis šėliojančiais vandenimis.
 Ties upės žiotimis suskamba laivo varpas.

Keltas iš Airijos sulėtina greitį prieš įplaukdamas į nuolaužas
 daiktų, plūduriuojančių upėj, belaukiančių audros:
 šiferio atplaišų, negyvų žiurkių, sutraukyto nėrinio,
 veidrodžio šukių, minties apie ateitį aukso skrynelėj,
 praviroj, purslojančioj – aksomo vidus, permirkęs sūruma.
 Saujelė raudonų plaukų plūkauja nelyg medūza
 pirmyn ir atgal, pagauta putoto srauto.
 Jūrvarnis išskečia savo juodus švytinčius sparnus,
 kai jis išlipa krantan, užmindamas paukščio kaulus.

JUODMELSVĖ

„...išsilaipinome krantuos laukinio Viralos,
 kurį pažaboti tiek Dievas, tiek žmonės gerieji
 jau visai vilties nustojo...“

Gaveinas ir Žalioji riteris

iš angliško *Saimono Armitidžo* vertimo

„Vikingai nelietė jų, susėdusių į savo puikiai suręstus laivus,
 Niūrūs išgyvenusieji pro Dingesmerą
 Jūra plačia patraukė atgalios į Dubliną.“

Brunanburgo mūšis

„Daili žuvėdra keteroj bangos,
 sniego ar pilnaties baltumo,
 tavo grožis nesuteptas,
 esi lyg saulės šukė, jūros pirštinaitė.
 Tu – šviesa banguoto vandenyno,
 miklus, išdidus, plėšrus paukšti.
 O, kad skriet galėtume tvirtai
 vienas šalia kito, jūros lelija.“

Žuvėdra

Daffydd ap Gwilym

iš angliško *Hopvudo* vertimo

∴

Seniau buvau žuvėdra.

Aš skriejau nuo miesto
virš juodmelsvių žiočių, palei pakrantę
apleisto švyturio link.
Aš skriejau pro malūno besisukančius ašmenis.
Skriejau virš lietaus pliekiamo upės žvilgesio,
druskingos baltumos ruoželiai nubraižė
pusiasalio kraštus, atrakcionų aikštelės
šviesom švytintys namai išsidėlioję pajūryje it žibintai,
juodais turėklais įrėminta promenada tiesės link
niūrių kalnų toluoj, pelkių ir plynų laukų,
atsitraukusių nuo jūros pylimo, glaudžiančių
besiganančius galvijus,
ilgas asfaltuotas takas vingiavo pro medžius
į paplūdimį ir užlietą girią, plytinčią
toli nuo kranto, pustomą smiltim,
tviskantys, vaiskūs, boluojantys miškai nelyg pranašai bangose,

ir savo žuvėdriškom akim žvalgiaus iš aukštumos,
raita ant oro srovių;
vaikai buvo du juodi taškeliai,
bėgantys per žvirgždą nuo tamsios nakties jūros
pas moterį, klūpinčią
ant mėnesienos užlieto smėlio, išskėtusių rankas,
tarsi laikytų rankšluostį vasaros dieną,
nors buvo gruodžio naktis. Ar ji – tai aš?
Žvelgiu kiaurai jos akis, kad aiškiau matyčiau vaikus.
Mergaitė ir berniukas, nuogi, šešerių ir trejų:
veidai išpurptę palei kraštus,
akys ir plaukai neryškūs,
jie tiesiog bėga šlapiu žvirgždu,
žvarbi jūra jiems už nugarų, krovininio laivo kontūrai horizonte.

Mėginu skrist į krašto gilumą, link kalvagūbrio,
bet oro srovės bloškia atgalios lig pusiasalio briaunų.

*Aš klaupiuos, rankas išskėtusi, žvairuodama tamson,
smulkūs nublyškę kūnai lekia manėsp.*

Sklendžiu virš pakrantės, virš upės žiočių,
vaikai skuodžia šlapiu smėliu, moteris klūpi,

tada pakyla, žengia sausuma, jos batai pilni žvirgždo.
Seku ją grįžtant į kopas, smiltys aštrios it stiklas.

Ji vairuoja, rankos tvirtai spaudžia vairą,
dvi galinės sėdynės tuščios,
šešėlis išsitėškęs ant sudraskyto apmušalo,
diržai trūkčioja, blyksi šviesoforas,
triakis vilkas stovi kelkrašty,
kelias priešaky drėgnas ir smėlėtas,
duobėtas po praeitos savaitės audros.
Mane pagauna rytys ir atsiduriu užtvinusiuos laukuos,
plėvėtos kojos įsminga į medienos puvėsius,
kai mašina išrieda iš akiračio
link sankryžos šalia greitkelio.

Mane bloškia šiaurėn,
abu sparnai ištiesti į tamsą,
sklendžiant virš namo, kurio viršutiniam lange dega šviesa,
ir štai matau ją parkuojantis prie įvažiavimo,
uždarant vartelius prie vienbučio kitoj gatvės pusėj,
atveriant priekines duris, užuolaidos aklina užtrauktos
užu šalto stiklo.

Matau, kaip ji iškrauna maišą ant stalo, įsijungia
radiją, žiūri pro plyšį
brokato audeklo tiesiai į mane,
besiblaškančią juodmelsvėjančiuos dangaus pakraščiuos,
jie tinka šiam lietui, kurs vis praplumpa, šuorais

smogdamas tai viršun, tai šonan

už jos ir mano nugaros, tolyn į sausumos išlankas,
maždaug už mylios nuo jos namų, mašinos, tvoros,

o toliau virš jūros

banga verčiasi – akmeninė siena iškyla

iš po žalio šėlstančio vandens – nuženklina

uosto sieną, ilgai dusintą druskingų

vilnių, ten prišvartuotas stovi laivas,

iškrautas, jo dugnas paniręs į vandenį, jo

išlenktos ąžuolo lentos puikiai sukaltos, drakono galva,

išpjaustyta ant pirmagalio;

plati jūra pereina į smėlingą pakrantę,

tada į pelkes, dirvą, išvogotą purvą

ir lenktynių vežimų takus, o laivastiebiai užgriozdina tolumas,

barža nusistovi tvinstančios jūros srautuos.

Saulės šviesa nutvieskia visą vaizdą varine emulsija.

Ji užtraukia gėlėtas užuolaidas; bangos skalauja nuolaužas.

Nuskendę plastikiniai buteliai grimzta į rupų smėlį.

